

V Bruseli 12. júla 2022
(OR. en)

10606/22

ECOFIN 662
UEM 183
SOC 396
EMPL 268
COMPET 538
ENV 655
EDUC 259
RECH 406
ENER 328
JAI 947
GENDER 119
ANTIDISCRIM 93
JEUN 131
SAN 411

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	10596/22
Predmet:	Správa o fiškálnej udržateľnosti za rok 2021 – závery Rady (12. júla 2022)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o správe o fiškálnej udržateľnosti za rok 2021, ktoré Rada ECOFIN prijala na svojom zasadnutí 12. júla 2022.

SPRÁVA O FIŠKÁLNEJ UDRŽATEĽNOSTI ZA ROK 2021

– závery Rady ECOFIN –

Rada (ECOFIN):

1. VÍTA správu Komisie o fiškálnej udržateľnosti za rok 2021, ktorou sa aktualizuje posúdenie rizík fiškálnej udržateľnosti v celej Európskej únii na základe obohateného viacrozmerného prístupu a vychádzajúc zo správy o starnutí obyvateľstva z roku 2021. UZNÁVA metodické zlepšenia zavedené v správe, najmä zjednodušenie a zdokonalenie analýzy udržateľnosti dlhovej služby, a to aj zohľadnením vplyvu investícií vyvolaných nástrojmi NextGenerationEU na strednodobý rast HDP, ako aj predloženie analýzy, ktorá ilustruje fiškálne riziká súvisiace so zmenou klímy, pričom poznamenáva, že potenciálny vplyv reforiem vyvolaných nástrojmi NextGenerationEU na strednodobý rast HDP sa v analýze doteraz nezohľadnil. OPĀTOVNE POTVRDZUJE rôzne funkcie analýzy fiškálnej udržateľnosti, ktorú vypracovala Komisia, vrátane identifikácie potenciálnych fiškálnych rizík v členských štátoch s cieľom poskytnúť informačný základ pre formulovanie politických požiadaviek a odporúčaní v kontexte Paktu stability a rastu a európskeho semestra. UZNÁVA, že aktualizácia v rámci jarného balíka Komisie celkovo potvrdzuje zistenia uvedené v správe o fiškálnej udržateľnosti za rok 2021 s niekoľkými zmenami zaznamenanými v klasifikácii rizika.

2. BERIE NA VEDOMIE posúdenie Komisie, že celkovo sa zdá, že vo väčšine členských štátov hrozia bezprostredne len obmedzené fiškálne riziká, hoci fiškálna a makroekonomická zraniteľnosť pretrváva. Financovanie z nástroja NextGenerationEU a očakávaný vplyv investícií v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na rast zohrávajú dôležitú úlohu pri zmiernovaní krátkodobých rizík. Vysoké úrovne dlhu, ktoré sa v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19 ďalej zvýšili, a veľmi záporné čisté medzinárodné investičné pozície v niektorých členských štátoch však predstavujú významný zdroj krátkodobej zraniteľnosti.

3. KONŠTATUJE, že zo strednodobého hľadiska pri nezmenených politikách z posúdenia Komisie vyplýva, že niekoľko členských štátov čelí vysokým rizikám, najmä v dôsledku zvýšených úrovní verejného dlhu a rastúcich trajektórií dlhu, čo odráža slabú počiatočnú fiškálnu pozíciu a v niektorých prípadoch predpokladané zvýšenie verejných výdavkov súvisiacich so starnutím obyvateľstva, ako aj citlivosť na nepriaznivé otrasy vrátane menej priaznivého diferenciálu medzi úrokmi a rastom. UZNÁVA, že v posúdení sa zohľadňujú ďalšie faktory: na jednej strane sú ďalším zdrojom rizika podmienené záväzky, najmä spojené so štátnymi zárukami; na strane druhej zlepšená štruktúra verejného dlhu, najmä prostredníctvom predĺženia priemerných splatností, a očakávaný priaznivý vplyv štrukturálnych reforiem v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti predstavujú zmierňujúce rizikové faktory. BERIE NA VEDOMIE výnimočnú neistotu týkajúcu sa hospodárskeho výhľadu spôsobeného ruskou útočnou vojnou proti Ukrajine a výzvy vyplývajúce zo zvýšenej úrovne inflácie.

4. KONŠTATUJE, že z dlhodobého hľadiska, za predpokladu nezmenenej politiky, z posúdenia Komisie vyplýva, že viaceré členské štáty čelia vysokým rizikám, najmä z dôvodu predpokladaného zvýšenia nákladov súvisiacich so starnutím obyvateľstva a v niektorých prípadoch z dôvodu existencie slabých miest spojených so zvýšenými úrovňami verejného dlhu. PRIPOMÍNA dôležité výzvy pre udržateľnosť verejných financií v dlhodobom horizonte, spôsobené demografickými zmenami.

5. UZNÁVA, že vysoké úrovne verejného dlhu môžu brzdiť hospodársky rast, znižovať schopnosť členských štátov poskytovať anticyklickú stabilizáciu v prípadoch ďalšieho hospodárskeho poklesu, a najmä v rámci eurozóny môžu prinášať so sebou negatívne presahovania.

6. ZDÔRAZŇUJE, že v zisteniach správy o fiškálnej udržateľnosti za rok 2021 sa vyzýva, aby sa hneď, ako to hospodárske podmienky dovoľia, uskutočňovali fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní investícií, v neposlednom rade s cieľom realizovať zelenú a digitálnu transformáciu. UZNÁVA, že vykonávanie plánovaných štrukturálnych reforiem, a to aj v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a v súlade s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny vydanými v rámci európskeho semestra, bude dôležitým prvkom pri znižovaní rizík v oblasti fiškálnej udržateľnosti. ZDÔRAZŇUJE, že vhodná kombinácia politik na riešenie výziev v oblasti fiškálnej udržateľnosti by sa mala zamerať na posilnenie rastu, zdravé verejné financie, a to aj prostredníctvom reformy dôchodkových systémov, systémov zdravotnej starostlivosti a systémov dlhodobej starostlivosti, ako aj na zabezpečenie makrofinančnej stability. KONŠTATUJE, že výzva v oblasti zmeny klímy si vyžaduje, aby členské štáty čoraz viac zohľadňovali jej dôsledky v rozpočtovom plánovaní spolu s účinnými politikami na zmiernenie zmeny klímy a adaptácie na ňu.

7. OPĀTOVNE POTVRDZUJE potrebu pokračovať vo vhodných politických opatreniach vo všetkých oblastiach súvisiacich so starnutím obyvateľstva, pričom je potrebné zohľadniť konkrétnu situáciu jednotlivých krajín a zároveň sa vyhnúť opatreniam, ktoré by zvrátili už uskutočňované reformy na podporu udržateľnosti. Patrí medzi ne prijatie ďalších krokov na zvýšenie skutočného veku odchodu do dôchodku, a to aj podporou dlhšej a vyššej účasti na trhu práce a zabránením predčasnemu odchodu z neho, pričom sa v koncepcii dôchodkových systémov zohľadní vývoj strednej dĺžky života.

8. VYZÝVA členské štáty, a to najmä tie, v prípade ktorých sa zistilo, že sú v strednodobom horizonte vystavené vysokému riziku udržateľnosti, aby v období po roku 2023 vykonávali fiškálnu politiku zameranú na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie dôveryhodného a postupného znižovania dlhu a zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte prostredníctvom postupnej konsolidácie, investícií a reforiem v súlade s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny. VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby vo svojich analýzach, následných politických požiadavkách a odporúčaní v rámci Paktu stability a rastu a európskeho semestra zohľadnili zistenia zo správy. Rada a Komisia budú tieto stratégie a vývoj v oblasti udržateľnosti verejných financií naďalej pravidelne monitorovať, a to aj tým, že vo svojom posúdení zohľadnia nový vývoj v oblasti makroekonomických a finančných podmienok, fiškálnych politik a štrukturálnych reforiem, najmä v oblasti dôchodkového systému, systému zdravotnej starostlivosti a systému dlhodobej starostlivosti.

9. VYZÝVA Komisiu, aby do začiatku roka 2025 vykonala pravidelné hĺbkové celkové posúdenie udržateľnosti verejných financií vrátane použitia aktualizovaných prognóz výdavkov súvisiacich so starnutím obyvateľstva v nadchádzajúcej správe o starnutí obyvateľstva v roku 2024 a včas informovala príslušné prípravné orgány Rady o príslušných revíziách súvisiacej metodiky analýzy udržateľnosti dlhovej služby. To zahŕňa ďalšie zlepšovanie metodík posudzovania udržateľnosti verejných financií a v spolupráci s členskými štátmi pokračovanie v práci na analýze fiškálnych rizík súvisiacich so zmenou klímy. VYZÝVA Komisiu, aby svoje posúdenie udržateľnosti medzičasom pravidelne aktualizovala (prostredníctvom monitora udržateľnosti dlhovej služby). Hospodársky a finančný výbor a Výbor pre hospodársku politiku by mali podať Rade správu na základe hĺbkového celkového posúdenia.
